

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА**

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ**

**«ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗДМУ,
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА МІСЦЕ
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

26 травня 2021 року

м. Запоріжжя

Д 70

Рекомендовано до друку Центральною методичною радою
Запорізького державного медичного університету
(Протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)

Голова редакційної колегії:

Ректор ЗДМУ, професор Колесник Ю.М.

Редакційна колегія:

перший проректор доц. Авраменко М.О.

проректор НППР доц. Моргунцова С.А.

проректор з наукової роботи проф. Туманський В.О.

проректор НПП проф. Візір В.А.

голова Ради з НМЗ та ПК викладачів проф. Резніченко Ю.Г.

голова ЦМК терапевтичних дисциплін проф. Доценко С.Я.

голова ЦМК хірургічних дисциплін проф. Завгородній С.М.

голова ЦМК педіатричних дисциплін проф. Недельська С.М.

голова ЦМК медико-біологічних дисциплін проф. Беленічев І.Ф.

голова ЦМК фізико-хімічних дисциплін проф. Александрова К.В.

голова ЦМК фармацевтичних дисциплін проф. Тржецинський С.Д.

голова ЦМК гігієнічних дисциплін доц. Севальнев А.І.

голова ЦМК суспільних та гуманітарних дисциплін проф. Гребенюк Т.В.

голова ЦМК стоматологічних дисциплін проф. Возний О.В.

Робоча група:

завідувач кафедри МФІНТ проф. Рижов О.А.

секретар ЦМР доц. Демченко В.О.

методист вищої категорії Кіяшко І.О.

методист вищої категорії Лур'є І.К.

керівник ЦДО ст.викл. Дмитрієв В.С.

Д70 **Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ,**
траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти : матеріали
навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради
(26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2021. – 120с.

Матеріали видаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 61:378.4(477.64)(063)

© Запорізький державний медичний
університет, 2021

© Видавництво ЗДМУ, 2021

студентів на лекції та практичних заняттях, проводити дискусії під час кожного семінарського заняття та обговорювати теоретичний та практичний матеріал. Таким чином ми маємо можливість в повній мірі взаємодіяти зі студентами. Додатковою перевагою є можливість читання лекцій не для окремої групи, а одразу для потоку студентів.

Одним з плюсів платформи Teams є те, що вона дозволяє використовувати всім відоме програмне забезпечення PowerPoint від Microsoft, яке використовується для візуалізації при навчальному процесі та спрощує розуміння і засвоєння теоретичного матеріалу студентами. Хмарне сховище One Drive в Office 365, використовується для зберігання навчальних відео, електронних підручників, лекцій, презентацій та Word-документів, до яких у студентів є цілодобовий доступ і вони можуть використовувати збережені там ресурси у своїй підготовці до занять.

Важливо згадати як проводиться контроль та оцінювання самостійної роботи студентів. Сервіс Teams має опцію створення завдань для студентів, які можуть бути як групові так і індивідуальні. Додатковий сервіс Forms інтегровано до платформи Teams і завдяки цьому є можливість створювати тестові завдання для студентів та використовувати їх як метод поточного контролю засвоєння знань.

Проте, коли вже минув рік з моменту переходу на дистанційне навчання, можна зробити висновки що цей метод освіти має не тільки переваги і в перспективі, скоріш за все, не зможе замінити традиційну форму здобуття вищої медичної освіти. В процесі було виявлено наступні слабкі місця дистанційної форми навчання:

- Відсутність належного технічного забезпечення у багатьох студентів, такого як постійний доступ до високошвидкісного підключення інтернет, відсутність комп'ютерів чи ноутбуків та використання смартфонів замість них, що не завжди дозволяє використовувати повний функціонал платформи Teams.

- Неможливість контролювати самостійність виконання студентами домашнього завдання чи розв'язання тестів протягом практичного заняття, що веде до того, що деякі студенти зловживають цим і не сумлінно ставляться до поставлених завдань.

- Не завжди можливо бути впевненим що студент присутній під час всього практичного заняття, особливо коли велике мережеве навантаження на платформу Teams та доводиться вимкнути відеозв'язок. Це також відноситься до проведення лекцій, коли присутня велика кількість студентів.

Висновки. Слідуючи з усього вищезазначеного, можна зробити висновок що не зважаючи на деякі недоліки, дистанційні технології навчання активно інтегруються в процес навчання, адаптуючись під сучасні вимоги вищої медичної освіти в Україні. В подальшому планується розвиток цього напрямку та запровадження нових методів в дистанційному навчанні, нарівні вже з розробленими та запровадженими алгоритмами. Та варто зазначити, що на нашу думку в подальшому дистанційне навчання може використовуватись як додатковий інструмент, а не повна альтернатива очній формі здобуття вищої медичної освіти і перераховані вище недоліки є основними аргументами.

ПРО ДОСВІД РОБОТИ КАФЕДРИ АНАЛІТИЧНОЇ ХІМІЇ В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Васюк С. О., Коржова А. С.

Ключові слова: відеоконференція, Microsoft Teams, хмарний сервіс OneDrive OneNote, Forms.

Вступ. Вимушений перехід на дистанційне навчання з 12 березня 2020 р., зумовлений карантинними заходами, обумовив перебудову усіх форм навчального процесу: організаційних, структурних, комунікативних.

Основна частина. Навчання у 2020-2021 н. р. на кафедрі аналітичної хімії проходить з дисципліни «Аналітична хімія» (для студентів 2 курсу I фармацевтичного факультету, II міжнародного факультету, II медичного факультету, II фармацевтичного

факультету), з дисципліни «Медична хімія» (для англomовних студентів 1 курсу II міжнародного факультету), з фізичних методів аналізу (для студентів I фармацевтичного факультету, II міжнародного факультету).

У додатку Microsoft Teams сформовані групи для проведення теоретичних онлайн занять та лекцій відповідно до розкладу занять.

Згідно розкладу проводяться в онлайн-форматі за допомогою сервісу Microsoft Teams лекції, які записуються і розміщуються в додатку Stream для подальшого опрацювання студентами. Слід зазначити, що практично всі студенти своєчасно підключаються до віртуальної аудиторії, лектор викладає матеріал з наочною демонстрацією у виді презентації. Протягом лекції проводиться перевірка присутності та активності студентів за допомогою проведення віртуального опитування за матеріалами лекції. Наприкінці лекції студентам пропонується перевірити сприйняття та засвоєння матеріалу, відповідаючи на 5-10 питань у Forms. Студенти також мають можливість задати запитання з теми лекції в чаті, що робить спілкування двобічним та більш «живим».

Практичні заняття проводяться у відеоформаті викладача і студентів. Відбувається усний розбір основних теоретичних питань з теми заняття із застосуванням віртуальної дошки, після чого кожен студент отримує індивідуальне завдання у цифровому блокноті OneNote, а саме розрахункові та ситуаційні задачі (однак процес виконання завдань не прозорий для викладача, теоретично їх може зробити хтось інший). Також проводиться тестування у Forms, що дозволяло всебічно оцінити рівень підготовки студента. Протягом всього часу виконання практичного завдання студент має можливість отримати консультацію викладача стосовно незрозумілих моментів. Наприкінці практичного заняття проводиться повторна відеоконференція для розбору помилок, яких припустились студенти під час виконання індивідуальних завдань.

Самопідготовка студентів проводиться також в OneNote та у Forms. Для цього до кожного заняття колективом кафедри створено нові завдання і тести у Forms, як з варіантами правильних відповідей, так і відкриті (українською і англійською мовами). Для повноцінного забезпечення лабораторних занять до кожного заняття створено відеоматеріали.

Всі студенти мають доступ до навчально-методичних матеріалів на електронних ресурсах кафедри (навчально-методичні посібники, збірники тестів, презентації лекцій тощо). Окрім того, у хмарному сервісі OneDrive для швидкого та доступного використання студентами під час навчального процесу були розміщені навчальні посібники, лекції, збірники тестів тощо.

Висновки. Таким чином, з розвитком сучасних інформаційних технологій відкриваються нові перспективи для підвищення ефективності освітнього процесу. Велика роль надається методам самоосвіти і дистанційним освітнім програмам.

ДОСВІД КАФЕДРИ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ, ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ТА ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ ЗДМУ У ЗАПРОВАДЖЕННІ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Григор'єва О. А., Щербаков М. С., Артюх О.В., Матвейшина Т.М., Тополенко Т.А.

Ключові слова: анатомія людини, дистанційне навчання

Творчий підхід до викладання в умовах пандемії COVID-19 є необхідним для забезпечення безперервності навчального процесу у медичних вищих навчальних закладах. Зокрема це стосується кафедр медико-біологічного профілю, бо вони є першими, що починають формувати лікарське мислення у вчорашніх абітурієнтів. Це накладає додаткову відповідальність на фундаментальні кафедри, що мають підготувати студентів до вивчення клінічних дисциплін. Кафедра анатомії людини, оперативної хірургії та топографічної анатомії при введенні он-лайн навчання була вимушена відмовитись від традиційних методів викладання, які передбачають